

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

SENÁT

13. funkční období

K 123 / 13

**Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě,
Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a
Výboru regionů Společné řešení současných a nových
výzev spojených s onemocněním COVID-19**

(56. týden)

2021

**Brusel 3. prosince 2021
(OR. en)**

14667/21

**SAN 724
PHARM 213
SOC 722
MI 914
FRONT 419
COVID-19 403
DEVGEN 230**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	2. prosince 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 764 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE Společné řešení současných a nových výzev spojených s onemocněním COVID-19

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 764 final.

Příloha: COM(2021) 764 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 1.12.2021
COM(2021) 764 final

**SDĚLENÍ KOMISE SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ,
EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU
REGIONŮ**

Společné řešení současných a nových výzev spojených s onemocněním COVID-19

SPOLEČNÉ ŘEŠENÍ SOUČASNÝCH A NOVÝCH VÝZEV SPOJENÝCH S ONEMOCNĚNÍM COVID-19

I ÚVOD

Letos na podzim se v mnoha členských státech začalo znovu šířit onemocnění COVID-19, přičemž rychle narůstají počty případů a nemocnice a zdravotníci se opět ocitli pod tlakem. Vlády musí znovu hledat rovnováhu mezi potřebou restrikcí k omezení šíření viru a náklady, které to znamená pro společenský a hospodářský život. Návrat do kritické situace po období oddechu vyvolal u mnoha občanů frustraci a únavu. Obavy ještě umocnila nová hrozba, kterou představuje varianta omikron.

Je třeba přijmout bezodkladná a rozhodná opatření. Společné úsilí EU, členských států a občanů znamená, že jsme nyní mnohem lépe připraveni jednat než na začátku pandemie. Víme mnohem více o tom, jak prostřednictvím hygienických opatření a cílených restrikcí omezit přenos onemocnění COVID-19. Stále dostupnější jsou léčebné prostředky, jež umožňují COVID-19 léčit. A co je nejdůležitější, probíhá očkování, kterým se výrazně snižují rizika pro většinu Evropanů. Očkování umožnilo, abychom se do značné míry vrátili ke svému každodennímu životu a zahájili hospodářské oživení, a otevřelo dveře iniciativám k obnovení svobod, jako je například digitální certifikát EU COVID. Díky společnému úsilí EU o posílení výroby a dodávek očkovacích látek se podstatně zvýšil přístup k očkování a dostupnost očkovacích látek nyní nepředstavuje žádný problém: jasný příklad přidané hodnoty přístupu na úrovni EU. Očkování znamená, že reakce na pandemii může být lépe přizpůsobena situaci jednotlivce.

Opětovné riziko nových variant však slouží jako připomenutí, že musíme i nadále činit rozhodné kroky a rychle reagovat. Máme nyní k dispozici mnohem širší škálu nástrojů a zkušeností, díky nimž je můžeme co nejúčinněji využít; avšak úspěch očkování také vedl k tomu, že nová opatření k přípravě na současnou fázi pandemie nebyla vždy přijata včas. Znovu si uvědomujeme, že čím více odkládáme použití těchto nástrojů, tím radikálnější opatření jsou potřeba.

Stejně naléhavá jsou i globální opatření. Pouze pokud budeme spolupracovat, můžeme pandemii účinně řešit a pokročit směrem k dosažení dlouhodobé zdravotní bezpečnosti. Varianta omikron opět ukazuje význam transparentnosti a globální koordinace v reálném čase, jakož i sdílení nástrojů potřebných k boji proti pandemii. Upozorňuje rovněž na to, že mezinárodní úsilí o podporu všech zemí v boji proti pandemii není dostatečné. Urychlení této činnosti musí být jednou z hlavních priorit.

Ze zkušeností z posledních osmnácti měsíců vyplývá, že koordinovaná reakce EU je nejúčinnějším a nejpřesvědčivějším přístupem k pandemii. Tato reakce maximalizuje rozsah a dopad přijatých opatření, zajišťuje předvídatelnost pro občany a poskytuje rámec, v němž mohou jednotlivé členské státy přizpůsobit svá opatření. Ukazuje veřejnosti, že politika je i nadále založena na silném vědeckém konsenzu. Nyní je naléhavě nutné tento přístup opět využít. EU musí prokázat své trvalé odhodlání přijetím rychlých, jasných a koordinovaných kroků k řešení opětovného šíření viru.

II NOVÁ VLNA NÁKAZ COVID-19

EU dnes čelí dvojí výzvě. Členské státy se již nyní nacházejí v situaci, kdy rychle rostou počty případů, jež jsou dost závažné na to, aby se systémy zdravotní péče znovu dostaly do velmi vážných problémů. K tomu se nyní přidává hrozba, kterou představuje varianta omikron: ačkoli podrobný dopad této varianty se stále posuzuje, kvůli rychlosti jejího šíření a míře mutace se jednoznačně jedná o variantu vzbuzující obavy. Jelikož tato varianta přichází v době, kdy stále není dostatečná proočkovanost, posilovací dávky se teprve začínají aplikovat a zdravotnická zařízení čelí již téměř dva roky intenzivnímu tlaku, je třeba bezodkladně jednat.

Šíření viru v poslední době

Počet případů COVID-19 od října prudce roste¹. Vedlo to k mezitýdenním nárůstům případů vážného průběhu onemocnění, hospitalizací a úmrtí, zejména v členských státech s nízkou proočkovaností. Zároveň je však podíl osob, které vážně onemocní nebo zemrou, díky probíhajícímu očkování výrazně nižší než v předchozích vlnách.

Jedním z důvodů tohoto opětovného nárůstu počtu případů je dominance varianty delta, která je dvakrát nakažlivější než původní virus, i když jsou očkovací látky proti onemocnění způsobenému touto variantou i nadále účinné. Imunita u osob, které byly naočkovány jako jedny z prvních (obecně nejzranitelnější osoby a starší věkové skupiny), mohla navíc začít slábnout. Změna ročního období vedla do značné míry k přesunu společenského a hospodářského života do vnitřních prostor, kde se virus může snáze přenášet. Na schopnost šíření viru má jasný dopad rovněž rychlost, s jakou vlády uvolňují nebo zavádějí omezení a preventivní opatření.

Pro současnou situaci má však zásadní význam skutečnost, že podstatná část Evropanů dosud není naočkována. Celkově není v EU stále plně naočkováno 23,5 % dospělých osob² a v některých členských státech toto číslo dokonce dosahuje 70,8 %. Vůbec nejvarovnějším údajem je ale patrné to, že v některých členských státech stále není plně naočkováno až 65 % osob starších 65 let.

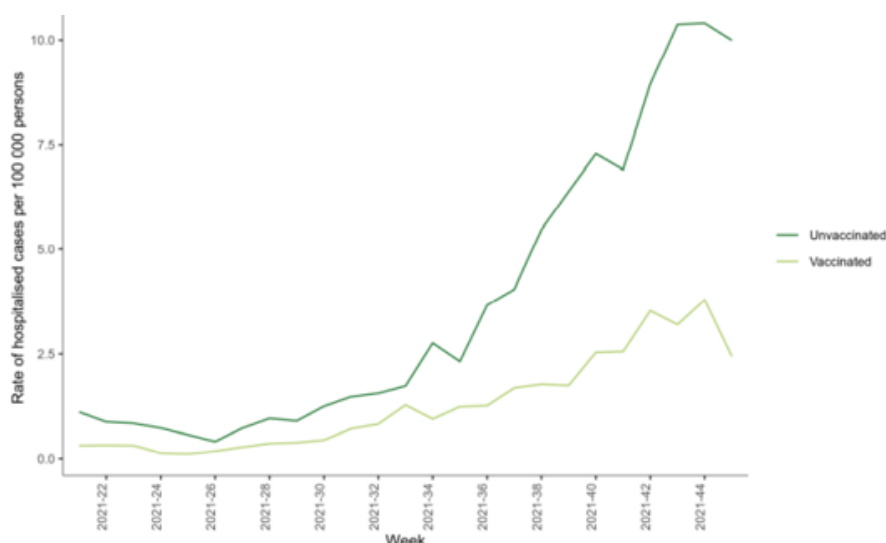
Je zřejmé, že očkování snižuje pravděpodobnost nákazy a velmi účinně omezuje i pravděpodobnost závažného průběhu nemoci a úmrtí. Očkování nenabízí úplnou ochranu proti infekci a očkované osoby, jež jsou infikovány, mohou nákazu stále přenášet. U očkovaných osob je však mnohem pravděpodobnější, že nákaza povede k relativně mírnému průběhu onemocnění COVID-19. První analýza údajů ze tří členských států potvrzuje, že míra hospitalizací je u neočkovaných osob podstatně vyšší než u osob očkovaných. Jinými slovy, očkování velmi výrazně snižuje pravděpodobnost, že osoby nakažené onemocněním COVID-19 vážně onemocní.

---

¹ Celková míra hlášení případů COVID-19 na 100 000 obyvatel činila pro EU/EHP ve 45. týdnu (8.–14. listopadu 2021) 485,5 a v týdnu od 15. do 21. listopadu 612,2 (17. aktualizace rychlého posouzení rizik střediska ECDC).

² To odpovídá 34,3 % celkové populace.

Graf: Míra hospitalizací kvůli onemocnění COVID-19 podle očkování ve třech členských státech

Ačkoli vakcíny stále nabízí spolehlivou ochranu, jejich účinnost se v průběhu času přirozeně snižuje. Dne 24. listopadu vydalo Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) rychlé posouzení rizik, z něhož vyplývá, že je třeba urychleně zvážit posilovací dávku pro osoby starší 40 let a primárně se přitom zaměřit na nejzranitelnější a starší osoby. Středisko ECDC rovněž uvedlo, že by země mohly zvážit možnost aplikace posilovací dávky všem dospělým osobám po šesti měsících od dokončení základního očkování. Zvýšilo by to ochranu před infekcí s ohledem na klesající imunitu³. Všechny členské státy již začaly podávat posilovací dávky nejohroženějším skupinám a řada členských států posilovací dávky již nabízí všem obyvatelům.

Vedle očkování dospělých mohou členské státy díky schválení dvou očkovacích látek pro použití u věkové skupiny dvanáct a více let rozšířit očkování ještě více. Kromě toho byla nyní schválena i vakcína pro děti ve věku od pěti do jedenácti let.

Vzhledem k účinnosti očkování bylo možné v průběhu léta z velké části obnovit společenský a hospodářský život. Kvůli uvolnění omezení, jež přispělo k novému šíření viru, však přestala stačit základní hygienická opatření, jako je nošení roušek. Jak začal narůstat počet případů, stály orgány před problémem, která cílená opatření by měly použít jako nejúčinnější.

Náhlý nárůst případů těžkého průběhu onemocnění, zejména u neočkovaných osob, vedl k obrovskému tlaku na nemocnice a zdravotnický personál, který byl již vyčerpán v důsledku vývoje v posledních osmnácti měsících. Toto nadměrné zatížení systémů zdravotní péče má rovněž přímý dopad na zdraví pacientů, kteří netrpí onemocněním COVID-19, neboť přístup ke zdravotní péči v případě osob s jinými zdravotními problémy je opět pod tlakem z důvodu nutnosti léčit pacienty s onemocněním COVID-19. Výsledkem je zátěž pro systémy zdravotní péče, která je srovnatelná s minulou zimou nebo vyšší. Je tak nezbytné zavést nová opatření, přičemž vlády čelí obtížným rozhodnutím, jaká opatření se mají použít a kdy.

Opatření pro boj proti variantě omikron

Identifikace varianty omikron (B.1.1.529) Jihoafrickou republikou dokládá význam rychlých a rozhodných kroků k omezení a zpomalení přenosu viru a zvládnutí rizika možných dalších mutací. Analýzy provedené Jihoafrickou republikou a její transparentnost při sdílení výsledků

³ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-sars-cov-2-situation-november-2021>

byly nezbytným předpokladem rychlé globální reakce a jsou vzorem toho, jak by měla fungovat mezinárodní spolupráce.

Jak uvedla Světová zdravotnická organizace⁴ dne 26. listopadu 2021, pro zajištění identifikace a sledování variant je zapotřebí celosvětové úsilí. To obnáší:

- posílený dohled a rychle rozšířené celosvětové úsilí o sekvenování genomu,
- poskytování úplných sekvencí genomu veřejně dostupné databázi,
- hlášení prvotních případů a klastrů souvisejících s nákazou variantami vzbuzujícími obavy Světové zdravotnické organizaci a středisku ECDC,
- provádění šetření v terénu a laboratorních posouzení s cílem zlepšit porozumění možným dopadům variant vzbuzujících obavy.

Kromě tohoto celosvětového úsilí musí okamžitě jednat i EU a členské státy. Zatímco jsou urychleně podnikány kroky za účelem shromáždění klíčových údajů o variantě omikron, je nezbytné přijmout preventivní opatření. Členské státy musí začít okamžitě uplatňovat pohotovostní plány, jakmile se objeví první případy. Intenzivnější očkování, včetně rychlého zahájení aplikace posilovacích dávek, a rychlé zavedení preventivních opatření a restrikcí omezujících sociální kontakty by mělo zpomalit přenos varianty omikron a veškerých dalších variant. Členské státy musí přijmout rychlá a rozhodná opatření, kdykoli je zjištěn klastr případů.

V tomto ohledu může EU čerpat z klíčových iniciativ zavedených v minulém roce. Za prvé, prostřednictvím Inkubátoru HERA, který byl spuštěn v únoru 2021, se Komise připravila na detekci variant, vývoj, regulační schvalování a výrobu upravených očkovacích látek. EU vyvinula značné úsilí, aby posílila svou schopnost rychle odhalovat a popsat varianty vzbuzující obavy. V únoru 2021 bylo poskytnuto 200 milionů EUR na posílení kapacit členských států v oblasti sekvenování. Díky smlouvě o službách sekvenování celého genomu mohlo jedenáct členských států a tři země západního Balkánu nechat provést analýzu více než 100 000 vzorků. V rámci nového programu v hodnotě 77 milionů EUR se buduje dlouhodobá infrastruktura pro sekvenování genomu a testování ve 24 zemích EU/EHP, přičemž další rozšíření je navrženo v roce 2022. To znamená nejen lepší reakci na současnou pandemii, ale také trvalé zvýšení kapacity. EU rovněž rozvinula svou kapacitu pro testování odpadních vod za účelem lokalizace nových případů. V důsledku toho je nyní EU lépe připravena na varianty: investice do zvýšené kapacity genetického sekvenování a účinné sdílení údajů umožní identifikovat v reálném čase jakékoli další mutantní kmeny, aby bylo možné okamžitě reagovat. Přizpůsobení vakcín novým kmenům, je-li zapotřebí, je nyní zohledněno ve smlouvách s výrobcí očkovacích látek.

Za druhé, zřízením Úřadu EU pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví (HERA) v září 2021 Komise spojila strategické řízení a odborné znalosti na vnitrostátní a unijní úrovni v rámci rady úřadu HERA a umožnila stanovení společných opatření. Tento úřad již nyní zavádí a propojuje kapacity v oblasti modelování a prognóz, aby bylo možné rychle určit a použít správný postup. Vzhledem ke svému silnému průmyslovému rozměru využívá průmyslová partnerství a rozšiřuje průmyslovou kapacitu v oblasti očkovacích látek a terapeutik.

Za třetí, cestovní omezení mohou zpomalit další pronikání této varianty ze třetích zemí do EU. Společný rámec zavedený za účelem koordinace opatření k omezení cestování do EU (viz níže) umožnil, aby se do několika hodin poté, co Světová zdravotnická organizace uznala

---

⁴ [https://www.who.int/news/item/26-11-2021-classification-of-omicron-\(b.1.1.529\)-sars-cov-2-variant-of-concern](https://www.who.int/news/item/26-11-2021-classification-of-omicron-(b.1.1.529)-sars-cov-2-variant-of-concern)

variantu omikron, uplatnila „záchranná brzda“. Výsledkem byla dohoda ze dne 26. listopadu o použití cílených cestovních opatření pro země, které jsou nejvíce zasaženy variantou omikron. Tato opatření rovněž umožňují neustále sledovat situaci s cílem rozšířit seznam dotčených třetích zemí, zavést možná opatření v rámci EU nebo zrušit preventivní opatření, jakmile budou k dispozici další vědecké důkazy.

EU a členské státy musí přijmout okamžitá opatření:

- členské státy musí mít zavedeny pohotovostní plány, které umožní přijmout rychlé a rozhodné kroky k potlačení ohnisek této varianty, kdekoli jsou zjištěna,
- členské státy musí okamžitě začít s podáváním posilovacích dávek, které jsou nezbytným krokem ke zvýšení ochrany proti variantám,
- členské státy by za podpory Komise měly úzce koordinovat provádění změn v reálném čase u opatření na hranicích a cestovních opatření v souladu s doporučeními Rady o cestování do EU a o volném pohybu v rámci EU, včetně testování a karanténních opatření. Na základě nejnovějších dostupných vědeckých důkazů a v souladu se zásadou předběžné opatrnosti může být v reakci na stávající riziko varianty omikron jako vhodný prostředek v rámci záchranné brzdy členskými státy zvážena povinnost podstoupit před příjezdem test PCR, zejména v případě cest do EU, jakož i cest v rámci EU. Tyto kroky by měly být přijaty na co nejkratší nezbytnou dobu, měly by být přiměřené a nediskriminační a měly by podléhat průběžnému přezkumu,
- členské státy by měly zvýšit kapacitu pro sekvenování genomu a zintenzivnit sledování varianty omikron a veškerých dalších variant vzbuzujících obavy, a to i prostřednictvím rozsáhlého testování odpadních vod. Komise pomůže zajistit rychlé sdílení vzorků a výsledků,
- Komise podpoří odběr vzorků u zemí s nízkou úrovní údajů o sekvenování, jakož i zavádění antigenních testů,
- na úrovni EU i členských států by měla být poskytována podpora zemím v jižní Africe a všem ostatním příslušným zemím, pokud jde o shromažďování a studium klinických údajů souvisejících s případy nákazy touto novou variantou,
- úřad HERA bude i nadále plně využívat svůj potenciál k řešení problému varianty omikron:
  - expertní skupina HERA pro varianty působí jako kontaktní subjekt pro situační analýzu,
  - úřad HERA spolupracuje s výrobcí očkovacích látek s cílem zajistit v případě potřeby rychlé přizpůsobení vakcín nové variantě a zaručit dostatečnou kapacitu pro jejich výrobu,
  - rada úřadu HERA spojuje – rovněž v koordinaci se Světovou zdravotnickou organizací – strategické řízení opatření na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni.

III UDRŽENÍ NASTAVENÉHO KURZU: KOORDINOVANÁ OPATŘENÍ PRO BOJ PROTI ONEMOCNĚNÍ COVID-19

Virus se ukázal být odolný a adaptabilní, přičemž varianta delta je v současné době dominantním kmenem v EU a novou hrozbu představuje varianta omikron. Pouze trvalá a rozhodná opatření umožní, aby pandemie byla a zůstala pod kontrolou. Proto je obzvláště důležité přijímat opatření nejen v reakci na prudký nárůst nálezů a nástup nových variant, ale také tehdy, kdy jsou počty nakažených nízké. To je hlavní zásada opatření EU proti pandemii: zajistit dostupnost, dodávky a podávání očkovacích látek, zlepšit léčbu nakažených

osob a jednat společně s cílem zajistit, aby omezení byla účinná, ale zůstala přiměřená a spravedlivá.

Jedním z hlavních ponaučení z posledních osmnácti měsíců je, že je důležité dohodnout se na společném a koordinovaném přístupu EU a o tomto přístupu co nejjasněji informovat. Rozdíly mezi vnitrostátními přístupy k očkování, které nejsou jasně vysvětleny, narušily úsilí o řešení váhavého postoje k očkování. Velké rozdíly v uplatňovaných opatřeních v oblasti veřejného zdraví, které nebylo možné vysvětlit stejně velkými rozdíly v epidemiologické situaci, oslabily důvěru veřejnosti.

Trvalé úsilí o zajištění účinného očkování

Úsilí v oblasti očkování musí pokračovat. **Dodavatelské** a výrobní kapacity jsou nyní zajištěny prostřednictvím Strategie EU pro očkovací látky. Do konce tohoto roku bude mít EU instalovanou výrobní kapacitu ve výši více než 300 milionů dávek za měsíc. Smlouvy uzavřené v rámci Strategie EU pro očkovací látky poskytují členským státům přístup k takovému množství dávek vakcín (včetně upravených vakcín, budou-li nezbytné), které v letech 2022 a 2023 budou potřebovat. EU bude muset i nadále investovat do vývoje a výroby lepších, pokročilejších očkovacích látek proti onemocnění COVID-19 a jeho variantám. Úřad HERA umožní rozvoj silné strategické kapacity pro přesné plnění této funkce s cílem bojovat proti současným i budoucím hrozbám zlepšením vývoje, výroby, nákupu a distribuce očkovacích látek. To bude zahrnovat identifikaci a řešení slabých míst, pokud jde o kritické dodávky a materiály pro výrobu vakcín, v návaznosti na činnost pracovní skupiny Komise pro navýšení průmyslové výroby. Členské státy by měly využít stávající společnou veřejnou zakázku k řešení potenciálního nedostatku injekčních stříkaček. Zásadní význam má rovněž zlepšení přístupu k vakcínám, aby podávání očkovacích látek zdravotnickými službami mohlo probíhat v místních komunitách a aby k nim měli občané snadný přístup.

V současnosti je hlavním úkolem přesvědčit ty, kteří ještě nejsou očkováni, aby se dali očkovat. Členské státy začínají používat širší škálu opatření v reakci na skutečnost, že neočkované osoby představují pro zdraví společnosti jako celek a udržitelnost systémů zdravotní péče větší hrozbu než osoby očkové. **Váhavý postoj k očkování** má řadu příčin. Ty často vyžadují individualizovaná místní řešení, přičemž klíčovou roli hraje důvěra v místní zdravotnické pracovníky. Existují však určité společné prvky, na nichž by EU a její členské státy – jakož i globální partneři, jako je NATO – mohly nadále společně pracovat, zejména obrovské množství zavádějících informací a dezinformací o vakcínách, které pronikly do veřejné sféry. Komise zavedla zvláštní postup, který má usnadnit rychlou reakci na dezinformace. Systém včasného varování umožňuje účinnou spolupráci s členskými státy a zvláštní prostor pro spolupráci v souvislosti s onemocněním COVID-19 propojuje analýzy dezinformací týkajících se pandemie a příslušné reakce. Komise rovněž nabídla přímou dvoustrannou podporu členským státům s nejnižší proočkovaností a oslovila také zdravotnické pracovníky v těchto zemích⁵. Tento postup by se nyní mohl rozšířit s cílem mobilizovat další čelné představitele komunit (například představitele z řad podnikatelů a odborářů, náboženské představitele a představitele z oblasti sportu). Komise rovněž spolupracuje s on-line platformami a motivuje je k tomu, aby nabízely prostor pro komunikační kampaně a propagaci názorů odborníků, monitorovaly dezinformace a sdílely údaje.

V současné době se objevuje více údajů o tom, jakým tempem klesá imunita. Pro řešení vyprchávání imunity jsou klíčové **posilovací dávky**, jež jsou také nezbytným nástrojem

---

⁵ Koalice EU pro očkování sdružuje evropské asociace zdravotnických pracovníků a studentů, kteří podporují očkování při své každodenní práci s pacienty a dalšími zdravotníky.

ochrany proti variantám. Všechny členské státy EU v současnosti nabízejí posilovací, tj. dodatečné dávky nejohroženějším skupinám, jako jsou starší osoby, osoby s oslabenou imunitou, obyvatelé zařízení dlouhodobé péče a zdravotníci. Všechny členské státy musí s ohledem na výše uvedené pokyny střediska ECDC zajistit, aby posilovací dávku dostaly přednostně nejzranitelnější osoby, a musí použít vhodné vybavení a zdroje pro masové přeočkování. Nutnost zahájit masové přeočkování ve všech členských státech je kvůli nástupu varianty omikron o to naléhavější.

Léčba osob nakažených onemocněním COVID-19

Klíčovým prvkem v boji proti viru je také lepší léčba osob, které se onemocněním COVID-19 nakazí. Jedná se o výsledek lepší diagnostiky k pochopení prevalence viru a způsobu boje s ním. Členské státy budou moci v boji proti onemocnění COVID-19 stále více používat ***léčebné prostředky***. Je zavedena Strategie EU pro terapeutika proti COVID-19 s portfoliem deseti nejslibnějších kandidátních terapeutik a bylo uzavřeno několik společných zadávacích řízení s členskými státy s cílem zajistit rovný přístup k těmto terapeutikům. Tři léčebné prostředky již byly schváleny. Budou hrát obzvláště důležitou úlohu při omezování rizik onemocnění COVID-19 pro nejzranitelnější osoby a mohly by rovněž pomoci řešit problémy spojené s komplikacemi, kterým čelí vyléčení pacienti po prodělání onemocnění COVID-19. Klíčový význam pro vysvětlení přínosů schválených léčebných prostředků a rizik spojených se zavádějícími informacemi bude mít komunikace. Terapeutika pacientům pomohou k rychlejšímu zotavení a zmírní dopad viru na jednotlivce a na systémy zdravotní péče: jsou však jen doplňkem očkování, nikoli jeho náhradou. Zajišťovat tuto komunikaci bude rovněž důležitou součástí práce úřadu HERA ve střednědobém a dlouhodobém horizontu.

Současně s nárůstem případů v některých členských státech hrozí, že se jejich systémy zdravotní péče znovu ocitnou v krizi. ***Mechanismus civilní ochrany Unie*** je i nadále k dispozici pro stimulaci podpory, kterou poskytují méně zasažené členské státy státům, jež jsou vystaveny největšímu tlaku. Od začátku října usnadňuje Středisko pro koordinaci odezvy na mimořádné události poskytování okamžité pomoci na záchranu životů Rumunsku a Lotyšsku ze strany několika členských států⁶.

Preventivní opatření

Každodenní chování, jež je nezbytnou součástí boje proti viru, by mělo zůstat normou. Zahrnuje především používání roušek v uzavřených prostorách a rizikovém prostředí, zamezení vysoce rizikového shromažďování, omezení fyzického kontaktu a řádné větrání uzavřených prostor.

Skutečností je, že s intenzivnějším šířením viru a rizikem, že se virus bude ještě více šířit kvůli variantě omikron, budou rovněž zapotřebí další ***preventivní opatření***, aby se snížila rizika kontaktu a nákazy. Očkování samo o sobě nestačí k tomu, aby virus zbrzdilo. Zkušenosti získané od začátku pandemie ukazují, že tato opatření jsou nezbytnou součástí kroků v boji proti šíření viru. Mezi faktory úspěchu patří schopnost činit rázná rozhodnutí, dobrá komunikace a zapojení komunit. Stejně jako v průběhu celé pandemie budou muset orgány nalézt správnou rovnováhu, aby příslušná omezení byla včasná, účinná, ale také přiměřená: jednotlivcům by neměly být omezeny svobody, pokud to významně nepřispívá ke snížení dopadu viru. Je třeba se rovněž poučit z předchozích zkušeností s uplatňováním

---

⁶ Jedenáct členských států (Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Itálie, Litva, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko a Švédsko) a Srbsko poskytly léky, zdravotnické vybavení, osobní ochranné prostředky a očkovací látky. Polsko a Dánsko vyslaly do Rumunska zdravotnické týmy. Podpora byla poskytnuta ze strategické rezervy rescEU financované z prostředků EU a nacházející se v Maďarsku, Nizozemsku a Švédsku.

těchto omezení – například pokud jde o velký dopad uzavření škol, univerzit a vysokých škol na duševní zdraví a studijní výsledky dětí a mladých lidí. Stejně tak ale platí, že příliš dlouhé čekání před zavedením nezbytných opatření vede k tomu, že je následně nutné podniknout radikálnější kroky. Opatření, jako je lepší dodržování hygieny nebo izolace doma v případě, že se objeví příznaky nemoci, se mohou pro společnost stát v dlouhodobém horizontu normou.

Vzhledem k rostoucímu podílu obyvatel, kteří jsou očkováni a nyní dostávají posilovací dávky, se omezení stále více přesouvají od opatření zaměřených na celou populaci k opatřením, která zohledňují jak individuální situaci, tak riziko, že by daná osoba mohla situaci zhoršit. Opatření, jako je požadavek, aby osoby pracující v prostředí se zranitelnými osobami byly očkovány, jsou logickou reakcí na současný stav.

Sada nástrojů pro sledování a zvládání situace

Kromě těchto požadavků by členské státy měly i nadále využívat nástroje k usnadnění každodenního života, které mají k dispozici. Nepostradatelným nástrojem pro zvládání a kontrolu pandemie a rychlou reakci na ohniska zůstane dostupné a přístupné **testování**. Členské státy musí zajistit dostatečné testovací kapacity, aby bylo možné zvládnout náporu viru. Strategie testování by měly být zacíleny například na prostředí s vysoce rizikovými skupinami, jako jsou zařízení dlouhodobé péče a nemocnice, jakož i na místa s vysokou mírou přenosu, jako jsou školy. Mohly by rovněž být kombinovány s testováním na další cirkulující viry, jako je chřipka. I nadále by se mělo pracovat na zajištění přesnosti testování, mj. zkoumáním toho, zda je účinnost testů ovlivněna očkovaním.

Součástí sady nástrojů k omezení opětovného rozšíření onemocnění COVID-19 zůstává **trasování kontaktů** a členské státy by si pro tento účel měly zachovat dostatečnou kapacitu. Důležitou úlohu při prolomení řetězce infekcí na vnitrostátní i přeshraniční úrovni, a tudíž i při záchraně životů, mohou rovněž nadále hrát aplikace pro trasování kontaktů a varování, které doplňují stávající manuální trasování kontaktů. V současnosti má aplikaci pro trasování kontaktů a varování 21 zemí EU/EHP, přičemž 18 z nich je propojeno prostřednictvím serveru evropské federační brány, který lidem umožňuje používat jejich aplikaci i za hranicemi. Všechny členské státy se vyzývají, aby tento server využívaly.

Klíčovým prvkem oživení a pro členské státy a občany nedocenitelným nástrojem, který umožňuje přeshraniční pohyb občanů EU a přispívá k tomu, aby sociální a hospodářská činnost mohla pokračovat s minimálním narušením, je **digitální certifikát EU COVID**, jenž byl navržen, přijat a zaveden bezprecedentním tempem. Členské státy již vydaly více než 650 milionů těchto certifikátů.⁷

Úspěšné a rozsáhlé používání digitálního certifikátu EU COVID rovněž umožňuje revidovaný přístup k **volnému pohybu v rámci EU**. Komise proto předložila návrh nového doporučení Rady o koordinovaném přístupu k usnadnění bezpečného volného pohybu během pandemie COVID-19⁸. Tento návrh stanoví nový přístup, na jehož základě by se na cestující s platným digitálním certifikátem EU COVID v zásadě neměla vztahovat další omezení

⁷ Viz zpráva Komise o vydávání, ověřování a uznávání interoperabilních certifikátů o očkování, o testu a o zotavení v souvislosti s onemocněním COVID-19 za účelem usnadnění volného pohybu během pandemie COVID-19 (COM(2021) 649).

⁸ Návrh doporučení Rady o koordinovaném přístupu k usnadnění bezpečného volného pohybu během pandemie COVID-19 (nahrazující doporučení (EU) 2020/1475, COM(2021) 749) a o koordinovaném přístupu k usnadnění bezpečného cestování v schengenském prostoru během pandemie COVID-19 (změna doporučení 2020/1632, COM(2021) 755).

volného pohybu, jako je karanténa nebo testy. Bere rovněž v úvahu situaci rychlého šíření viru v některých oblastech EU, kdy by členské státy měly občanům doporučit, aby se vyvarovali veškerých cest do a z těchto oblastí, jež nejsou nezbytně nutné. Cestující bez certifikátu o očkování nebo zotavení, kteří cestují z těchto vysoce rizikových oblastí, by před odjezdem měli podstoupit test a po příjezdu se podrobit karanténě/samoizolaci. V neposlední řadě návrh rovněž upravuje metodiku regionální mapy vypracované ECDC a zohledňuje v ní proočkovanost.

Doporučení Rady stanoví požadavky na omezení šíření viru v EU, včetně testování a karantény, v rámci mechanismu záchranné brzdy, který se použije při vysoké prevalenci varianty vzbuzující obavy, jako je omikron. Členské státy by po dobu první analýzy varianty omikron měly zvážit uplatňování dotčených opatření jako součást preventivních kroků k omezení rizika šíření. Tyto kroky by měly být přiměřené, nediskriminační, transparentní a plně koordinované.

Klíčové je zajistit správnou délku *platnosti certifikátů o očkování* v rámci digitálního certifikátu EU COVID, přičemž je třeba uznat, že záruka, kterou tyto certifikáty poskytují, spolu s postupně klesající účinností očkovacích látek postupem času slábne. Délka platnosti certifikátů proto musí být slučitelná jak s tímto slábnoucím účinkem, tak s potřebou přiměřeného času na provedení kampaně na podporu očkování posilovací dávkou, aby omezení volného pohybu od ukončení platnosti certifikátu bylo plně přiměřené. Komise má za to, že s účinkem od 10. ledna 2022 by již členské státy neměly uznávat certifikáty, které jsou starší než devět měsíců od počátečního očkování. To se odráží v návrhu Komise, který zohledňuje pokyny střediska ECDC, pokud jde o podávání posilovacích dávek po šesti měsících, a stanoví dodatečnou tříměsíční lhůtu pro přizpůsobení vnitrostátních očkovacích kampaní a zpřístupnění posilovacích dávek občanům. Kromě toho Komise zvažuje, zda tuto platnost stanovit závazným způsobem⁹. Nařízení se v současné době použije do 30. června 2022. Jelikož se zdá nepravděpodobné, že pandemie do té doby skončí, připravuje Komise legislativní návrh na prodloužení jeho použitelnosti na omezenou dobu.

Digitální certifikát EU COVID je jediným platným rozsáhlým systémem certifikátů COVID-19, který řeší dopad onemocnění COVID-19 na každodenní život a rovněž usnadňuje cestování obyvatel třetích zemí do EU a z ní. Navázání certifikátu na systémy třetích zemí již umožnilo propojení s 51 zeměmi a bude dále rozšiřováno, a to i do Afriky.

Komise rovněž navrhla změnit *pravidla pro cesty do EU* a vytvořit propojení s digitálním certifikátem EU COVID a certifikáty třetích zemí považovanými za rovnocenné. Tato revize by od 10. ledna do března 2022 umožnila nový přezkum seznamu způsobilých třetích zemí, ze kterých jsou na základě epidemiologické situace povoleny cesty, jež nejsou nezbytně nutné. V případě většiny ostatních zemí by cestování bylo povoleno jen osobám podnikajícím nezbytně nutné cesty, očkovaným a uzdraveným,¹⁰ přičemž členské státy by rovněž mohly vyžadovat karanténu a dodatečné testování. Členské státy by akceptovaly nejen očkovací látky proti COVID-19 povolené v EU, ale i ty, u nichž byl dokončen proces zařazení na seznam Světové zdravotnické organizace (WHO) k nouzovému použití, za předpokladu, že cestující mají před vycestováním rovněž platný doklad o negativním testu PCR. Komise navrhuje, aby se od března 2022 přešlo od současného hybridního přístupu založeného na zemi/osobě k přístupu čistě založenému na osobách, který upřednostňuje očkované a uzdravené cestující. Pro zpomalení či omezení přenosu nových variant do EU a jejich šíření bude i nadále zásadní koordinovaný přístup k cestovním omezením z obzvláště vysoce rizikových oblastí.

⁹ Prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci podle nařízení o digitálním certifikátu EU COVID.

¹⁰ Osoby, které se během 180 dnů před cestou zotavily z onemocnění COVID-19 a před cestou absolvovaly PCR test, jehož výsledek byl negativní.

Členské státy a země přidružené k schengenskému prostoru se musí řídit tímto doporučením a koordinovat omezení pro všechny druhy cest do EU+. Jak je uvedeno výše, varianta omikron nyní dokazuje, jak je tento účinný koordinovaný přístup potřeba. Rychlé uplatnění pravidel ***mechanismu záchranné brzdy*** ukázalo, že rámec EU pro koordinovaný přístup funguje a pomůže omezit šíření nové varianty. Je zapotřebí provádět každodenní hodnocení, aby bylo možné vyhodnotit, zda by se opatření měla vztahovat i na další země, jakož i posoudit povahu testování a karantény pro osoby podnikající nezbytně nutné cesty do EU, jimž je vstup na území EU stále povolen. Skutečností však je, že varianta se již rozšířila a cestující se jí mohli nakazit již před vycestováním z konečného výchozího místa do EU. Je proto nezbytné mít k dispozici čtrnáctidenní cestovní historii všech osob přicestovávších do EU a moci identifikovat osoby, které byly během cesty v úzkém kontaktu s nakaženým cestujícím, aby je bylo možné účinně trasovat, a to i za hranicemi. V této souvislosti je třeba, aby všechny členské státy zavedly účinné ***formuláře pro trasování cestujících***. Pokud nebudou k dispozici jasné informace o zemích navštívených všemi cestujícími během čtrnácti dnů před příjezdem do EU, je pravděpodobnější, že zhoršující se situace bude vyžadovat úplný zákaz cestování ze zemí mimo EU pro osoby podnikající jiné než nezbytně nutné cesty a přísnější karanténní požadavky pro osoby podnikající nezbytně nutné cesty. Komise navrhne právní rámec EU pro koordinovaný přístup k formulářům pro trasování cestujících v rozsahu nezbytném k zastavení šíření onemocnění COVID-19¹¹. Klíčovou úlohu při zajišťování dostupnosti těchto kritických informací mohou rovněž hrát dopravci.

Strukturální odolnost a koordinace

Pro to, aby EU byla schopna co nejlépe využívat své nástroje k řešení současného opětovného šíření viru, bude obzvláště důležitá úzká koordinace mezi členskými státy. Za tímto účelem bude potřeba vysoká míra toku informací o plánovaných vnitrostátních opatřeních, soustavné monitorování a důsledná aplikace pokynů ECDC a EMA. Je třeba plně využívat klíčových fór, jako je Výbor pro zdravotní bezpečnost a integrovaná opatření EU pro politickou reakci na krizi (IPCR)¹².

K řešení výzev souvisejících s pandemií v roce 2022 je nezbytné rychlé přijetí úplného balíčku návrhů týkajících se evropské zdravotní unie a rámce pro mimořádné situace, které EU a jejím členským státům umožní využít nových možností rozhodné reakce v případě budoucích vážných přeshraničních zdravotních hrozeb, jež nabízí úřad HERA. Současně by úřad HERA měl dosáhnout svého cíle, kterým je dát všem klíčovým zúčastněným stranám hlas při definování operativního přístupu EU.

IV NEZBYTNOST OPATŘENÍ NA CELOSVĚTOVÉ ÚROVNI

EU by měla i nadále stát v čele úsilí o zajištění ochrany celého světa před onemocněním COVID-19. Nikdo není v bezpečí, dokud nejsou v bezpečí všichni.

EU stojí od počátku pandemie v čele globální reakce tím, že podporuje sousední a partnerské země při řešení jejich zdravotních a socioekonomických důsledků. Je rovněž hnací silou výzkumu očkovacích látek, jejich největším světovým vývozcem a zaujímá stěžejní místo v procesu jejich sdílení. Poskytuje rovněž podporu zemím, které se potýkají se závažnými dopady na zdraví a hospodářským propadem. Tuto činnost je nyní třeba dále zintenzivnit.

¹¹ Stávající platformy, které propojují vnitrostátní systémy, poskytují cenné zkušenosti.

¹² Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1993 ze dne 11. prosince 2018 o opatřeních pro integrovanou politickou reakci EU na krizi.

Evropskou ochrannou známkou je otevřenost a spravedlnost. Více než 1 miliarda ***očkovacích látek vyrobených v EU byla odeslána do více než 150 zemí*** na všech kontinentech. EU vyvezla tolik vakcín, kolik jich dodala svým občanům. Nejméně každá druhá vakcína vyrobená v Evropě je a byla vyvezena. Návrh nového mechanismu pro transparentnost vývozu zajistí, aby EU mohla i nadále sledovat vývoz vakcín a účinných látek.

Prioritou EU je zajistit ***přístup k bezpečným a cenově dostupným očkovacím látkám proti COVID-19*** po celém světě, a zejména v zemích s nízkými a středními příjmy. Má-li být pandemie účinně řešena, musí být prioritou urychlení celosvětového očkování, vzhledem k tomu, že v zemích s nízkými příjmy byla naočkována pouze 2 % obyvatelstva a v zemích s nižšími středními příjmy jen 19 % obyvatelstva. Zvláštní pozornost¹³ je věnována ***Africe*** a před summitem EU-Afrika v únoru 2022 bude stanoven podpůrný balíček.

Komise neustále spolupracuje s výrobcí na zajištění nepřetržitého, pravidelného a předvídatelného zásobování očkovacími látkami. Členské státy mohou mít jistotu, že budou mít k dispozici takový počet dávek, který jim umožní uspokojit jejich potřeby očkování, a to i v případě posilovacích dávek nebo upravených očkovacích látek. Členské státy by se proto neměly obávat dalšího přesměrování značného počtu plánovaných dodávek očkovacích látek do zemí s nízkými a středními příjmy.

Kromě vývozu plní EU také své závazky týkající se ***sdílení očkovacích látek***. Tým Evropa bude do konce roku 2021 sdílet celkem 250 milionů dávek, přičemž do poloviny roku 2022 bude rozděleno celkem 700 milionů dávek, z nichž 200 milionů bude financováno z rozpočtu EU. Prostřednictvím mechanismu EU pro sdílení očkovacích látek a za podpory pracovní skupiny zřízené Komisí již členské státy na celém světě dodaly více než 100 milionů dávek očkovacích látek; tempo darování a dodávek očkovacích látek však může a musí být nyní urychleno. Jedná se o práci, která bude muset v dohledné budoucnosti pokračovat, a čím rychleji bude provedena, o to bude účinnější.

Tyto závazky doplňují stávající a hlavní podporu, kterou tým Evropa poskytuje na Akcelerátor přístupu k nástrojům proti COVID-19 (ACT-A) a jeho pilíř COVAX zaměřený na očkovací látky, včetně dodávek do humanitárních zařízení prostřednictvím jeho humanitární rezervy. Komise splní závazek, který přijali průmysloví partneři na ***celosvětovém summitu o zdraví*** v Římě, a sice zpřístupnit 1,5 miliardy dávek očkovacích látek zemím s nízkými příjmy zdarma a zemím se středními příjmy za nižší ceny. Klíčová je také stimulace výroby po celém světě: tým Evropa také investuje jednu miliardu eur do zvýšení výrobní kapacity vakcín na bázi mRNA v Africe.

Dodávky vakcín však samy o sobě nestačí. Členské státy, výrobci a nástroj COVAX musí spolupracovat s cílem zajistit, aby očkovací látky mohly být předvídatelněji distribuovány v místech, kde je to nejvíce zapotřebí, a za využití logistiky, která umožní minimalizovat riziko plýtvání. Pro účinné dodávky darujícími zeměmi a pro absorpci dodávek přijímajícími zeměmi je nezbytná dostupnost vybavení, jako jsou nádoby a injekční stříkačky, jakož i jasné a účinné logistické plánování. Stěžejní je také podpora zdravotnických služeb ve formě osobních ochranných prostředků, testů či léčivých přípravků a klíčové dodávky, jako je kyslík. EU bude spolupracovat s partnerskými zeměmi a s nástrojem COVAX, aby toto zajistila.

Probíhají rovněž programy týmu Evropa, které mají pomoci vybudovat kapacitu pro výrobu očkovacích látek a vytvořit příznivé regulační rámce v partnerských zemích, např.

---

¹³ EU například v současné době podporuje zavádění očkování v sedmi jihoafrických zemích částkou až 13 milionů EUR určenou na podporu vnitrostátních systémů zdravotní péče a očkovacích kampaní.

v Jihoafrické republice, Senegal a Rwandě, které mohou působit jako regionální centra pro očkovací látky. Důležitou novou dimenzi činnosti EU rovněž poskytne úřad HERA.

K listopadu 2021 o očkovací látky a doplňkový materiál EU přímo požádalo 44 třetích zemí, a to prostřednictvím **mechanismu civilní ochrany Unie**. To vedlo k podpoře a spolufinancování dodávek téměř 24 milionů dávek do 37 zemí, přičemž 22 žádostí bylo uspokojeno v plném rozsahu. V poslední době byly k darovaným vakcínám poskytovány rovněž injekční stříkačky potřebné k jejich podání. Komise bude v budoucnu pokračovat v podpoře dalších provozních a finančních potřeb.

EU rovněž aktivně usiluje o dohody v rámci Světové obchodní organizace s cílem zajistit trvalou dostupnost nezbytného materiálu prostřednictvím otevřených dodavatelských řetězců a obchodu a stávajících možností flexibility v systému duševního vlastnictví.

Hnací silou celosvětové solidarity a zdravotní bezpečnosti bude spolupráce s USA. Do **agendy EU-USA pro boj s celosvětovou pandemií** byl v září zahrnut cíl naočkovat do poloviny roku 2022 70 % světové populace a zřídit společnou pracovní skupinu EU a USA pro výrobu a dodavatelský řetězec v souvislosti s COVID-19¹⁴. Toto partnerství mezi EU a USA rovněž podporuje probíhající úsilí Světové zdravotnické organizace o zkvalitnění celosvětové zdravotní infrastruktury a nástrojů k zlepšení připravenosti a reakce na budoucí pandemii a posílení mezinárodních zdravotnických předpisů (MZP).

Zlepšení globální připravenosti a reakce na pandemii a posílení **mezinárodního rámce pro celosvětové zdraví** je nyní naléhavější než kdy jindy. Prohlášení skupiny G20 přijaté na celosvětovém summitu o zdraví v Římě poskytuje vodítko pro rozvoj mnohostranné spolupráce na základě zásad, které zdůrazňují politický závazek jednat, používají přístup „jedno zdraví“ a zdůrazňují potřebu udržitelného financování. EU by měla i nadále hrát vedoucí úlohu při uplatňování těchto zásad v praxi, zjišťování nedostatků a hledání řešení, a to zejména prostřednictvím skupin G7 a G20. Prostřednictvím společné pracovní skupiny pro finanční a zdravotní otázky v rámci skupiny G20 bude pracovat na vytvoření koordinačních ujednání mezi ministerstvy financí a zdravotnictví, čímž podpoří společná opatření a účinnou správu zdrojů pro připravenost na pandemii a reakci na ně. Přitom se bude řídit doporučeními nezávislých panelů ohledně zřízení celosvětového zdravotnického a finančního orgánu a fondu finančního zprostředkovatele.

Na 74. Světovém zdravotnickém shromáždění, které se konalo v květnu 2021,¹ se EU vyslovila pro zahájení procesu v rámci WHO, jenž by vedl k přijetí nové rámcové úmluvy o připravenosti a reakci na pandemii¹⁵. O několik měsíců později, na zvláštním zasedání Světového zdravotnického shromáždění ve dnech 29. listopadu až 1. prosince 2021, se členové WHO na základě konsenzu dohodli, že v roce 2022 zahájí jednání o mezinárodní dohodě nebo jiném mezinárodním nástroji pro prevenci pandemií a připravenost a reakci na ně. To je velmi důležité pro to, abychom ze současné krize vyšli se silnější celosvětovou zdravotní infrastrukturou, která bude schopná předcházet, zvládat a významně omezit dopad příští pandemii. Účast EU na vyjednávacím procesu má zásadní význam. Klíčovým prvkem tohoto globálního mezivládního procesu musí být posílení transparentnosti.

V ZÁVĚR

¹⁴ Prohlášení ze dne 22. září 2021.

¹⁵ Rada přijala postoj, který má být zaujat jménem Unie na Světovém zdravotnickém shromáždění, dne 20. května 2021 (Úř. věst. L 238, 6.7.2021, s. 79).

Onemocnění COVID-19 vzhledem k nárůstu počtu případů doprovázenému výskytem varianty omikron představuje pro EU opět závažnou hrozbu. Jedná se opět o globální problém, který vyžaduje globální opatření. Z posledních dvou let řešení této hrozby vyplývá jasné poučení: koordinovaný přístup EU a jejích členských států funguje lépe než nekoordinovaný přístup, a to bez ohledu na oblast politiky, a opožděná opatření jsou spojena s vyšším rizikem. Společný přístup k výrobě, vývoji a nákupu očkovacích látek umožnil získat bezpečné a účinné očkovací látky co nejdříve a v potřebném množství. Díky tomuto společnému přístupu nyní nic nebrání rychlému podání posilovacích dávek a zajištění včasného a rovného přístupu k terapeutikům. Tento přístup dále upevní přijetí úplného balíčku týkajícího se zdravotní unie a plné zahájení činnosti úřadu HERA, které rovněž dále posílí připravenost a strukturální odolnost. Koordinovaný přístup k digitálnímu certifikátu EU COVID poskytl klíčový nástroj, který Evropě pomohl znovu umožnit cestování a je neustále používán v celé EU. Tým Evropa i nadále zastává vedoucí úlohu v celosvětovém boji proti pandemii, jakož i v úsilí o zlepšení celosvětové bezpečnosti do budoucna. To vše jsou kroky, díky nimž se schopnost EU vypořádat se s pandemií a přispět k oživení stále zlepšuje, přičemž opatření EU pomáhají vnitrostátním systémům zdravotní péče vyrovnat se s obrovskými tlaky, kterým čelí.

Nyní je třeba, abychom se těchto zásad pevně drželi, neboť EU řeší dvojí výzvu, kterou představuje rychle rostoucí počet případů a riziko rozšíření varianty omikron. EU a členské státy musí ukázat, že jsou schopny rychle reagovat na potřebu přijmout opatření k omezení šíření viru, a nadále usilovat o razantní a udržitelnou dlouhodobou reakci na tuto hrozbu. To vyžaduje rozhodnou a okamžitou reakci:

- EU a členské státy by se měly zavázat k provádění společné strategie s cílem omezit šíření varianty omikron, jejíž součástí bude každodenní přezkum základních cestovních omezení a připravenost zavést všechny nezbytné kontroly,
- členské státy by měly zahájit obnovenou kampaň zaměřenou na neočkované osoby ve všech věkových skupinách, jejíž součástí budou cílené vnitrostátní strategie pro řešení vážavého postoje k očkování,
- členské státy by měly rychle zavést posilovací dávky s cílem zachovat vysokou úroveň ochrany proti viru, včetně varianty omikron, počínaje nejzranitelnějšími skupinami,
- agentury EU by měly zajistit rychlou dostupnost nezbytných vědeckých pokynů,
- Komise zintenzivní úsilí v oblasti výroby, povolování a společného pořizování terapeutik proti COVID-19,
- Evropský parlament a Rada by měly co nejrychleji přijmout úplný balíček týkající se evropské zdravotní unie a krizové nařízení týkající se úřadu HERA,
- členské státy by měly zavést cílená a přiměřená preventivní opatření či omezení, jež by bránila šíření viru, chránila životy a snižovala tlak na systémy zdravotní péče. Měla by být zajištěna plná koordinace na úrovni EU. Příchod varianty omikron znamená, že zvláštní pozornost by měla být věnována uplatňování a sdělování konkrétních opatření týkajících se sociálních kontaktů na konci roku,
- členské státy by se měly dohodnout na revidovaném přístupu k volnému pohybu se standardní devítiměsíční dobou platnosti očkování v rámci digitálního certifikátu EU COVID a zavést tento přístup,
- EU a členské státy by měly urychlit úsilí týmu Evropa o sdílení očkovacích látek s cílem dosáhnout celosvětového cíle proočkovanosti ve výši 70 % v roce 2022, který byl dohodnut na summitu skupiny G20 v říjnu 2021. Je třeba také zintenzivnit činnost na podporu budování kapacit pro sekvenování, testování, léčbu a logistiku očkování,

- EU musí být hnací silou na cestě k obnovené celosvětové zdravotní infrastruktuře, která mobilizuje zdroje potřebné k zajištění silnější, spravedlivější a transparentnější spolupráce a solidarity.